

KOM LUISTEREN NAAR VERHALEN OVER KUNST

Lezingen in Kasteel Vaeshartelt in Maastricht

De lezingen zijn gepland op dinsdagavonden 17 september, 1 oktober, 8 oktober, 29 oktober en 19 november

De lezingen beginnen om 19.45 uur en eindigen om 22.00 uur

Deelname aan een lezing kost 18,50€ inclusief hand-out met info over de kunstenaars en koffie of thee in de pauze.

De 5 lezingen samen kosten dan 92,50€. U kunt zich opgeven voor een of meer lezingen via Petra van Prooijen,

Mailadres: van.prooijenpetra@gmail.com

Hierbij de informatie over de inhoud van de verhalen

Dinsdag 17 september: Wanneer is een foto een kunstwerk?

In 1880 adverteerde Kodak met de slogan: "You press the button, we do the rest". Fotografie leek daardoor niet bepaald een artistiek medium.

De uitvinding van de fotografie in de eerste helft van de 19de eeuw had grote gevolgen voor de schilderkunst. In 1849 waren er alleen in Parijs al meer dan 100.000 daguerreotypie-portretten gefotografeerd. Deze goedkope registratie van de werkelijkheid leek het geschilderde portret overbodig te maken. De vernieuwende stijlen in de schilderkunst van de tweede helft van de 19de eeuw boden echter voldoende alternatief. Het is interessant om te bekijken welke positie de fotografie had ten opzichte van de schilderkunst. We zullen bekijken op welke wijze de fotografie en de schilderkunst elkaar hebben beïnvloed.

Dat fotografie vandaag de dag een autonoom kunstmedium is zal niemand verbazen. In alle musea voor moderne kunst zijn er ruimtes ingericht voor fotografen. Toch worden de meeste foto's niet als kunstwerken gezien. Wat zorgt er nu voor dat we een foto beschouwen als een kunstwerk? Welke criteria zijn daarbij van belang en hoe keek men hier in de 19de eeuw tegenaan? In het verhaal volgen we de ontwikkeling van de (kunst)fotografie. We bekijken daarbij ook het werk van hedendaagse fotografen/kunstenaars. Met verschillende voorbeelden zal ik proberen u te verrassen en u meevoeren in de verschillende visies over dit onderwerp.

Yves Klein: sprong in de leegte

Dinsdag 1 oktober: virtuositeit in de schilderkunst

Stofuitdrukking en virtuoze schilderkunst in de renaissance en de barok.

In de renaissance verandert de status van de kunstenaar. De ambachtsman uit de middeleeuwen ontwikkelt zich tot een vakbekwaam kunstenaar. Deze kunstenaar moet kennis hebben van de nieuwe aspecten van ruimte-uitbeelding (plasticiteit en perspectief), proportieel en anatomie. Sommige schilders verheffen zich boven andere kunstenaars en specialiseren zich in een specifiek onderwerp of genre. Daarnaast verandert de statische evenwichtige verbeelding uit de renaissance in een dynamische afbeelding van een gestolde beweging. Een barokke momentopname dus. Er zijn schilders die een onvoorstelbaar naturalisme verbeelden in een virtuoze techniek van schilderen. We zullen kijken naar de grote stillevens-schilders en hun uitdrukking van glas en metalen. We kijken naar de verbeelding van harnassen en zullen zien dat er schilders zijn die deze metalen kleding zeer kundig en plastisch weergeven. Ook kijken we naar de zogenaamde zijdeschilders van de 17de eeuw.

Als voorbeeld van ruimtelijk werk zal er aandacht zijn voor ivoor en beensnijwerk bedoeld voor rareitienkabinetten.

Dinsdag 8 oktober: Wolkenkrabbers en de strijd om het hoogste gebouw ter wereld

We bespreken het ontstaan van de wolkenkrabberarchitectuur vanaf de 19de eeuw in Amerika. Door de stijging van de grondprijzen in booming New York kwamen er nieuwe ideeën over architectuur. Door hoger te bouwen bleven de kosten beperkt maar de vraag was of dat ten koste moest gaan van de schoonheid. In de discussie tussen mooi en functioneel is een geleidelijke verschuiving zichtbaar. Langzaam maakte de Europese decoratieve stijl plaats voor een modernistische vormgeving. Door de nieuwe technische mogelijkheden van staal en betonconstructies bleken steeds hogere gebouwen mogelijk. We zullen zien dat deze architectuur vooral het symbool wordt voor de wereld van geld, macht en succes. We volgen de strijd om het hoogste gebouw tot nu toe en verplaatsen gaandeweg onze aandacht van Amerika naar Azië. In het verhaal komen verschillende stijlen in de architectuur aan bod. Zoals het functionalisme, de internationale stijl, de art-deco, het postmodernisme en de zogeheten high-tech-architectuur.

Dinsdag 29 oktober: De vrouw als kunstenaar

In 1979 Schreef Germaine Greer het boek "Vrouwenwerk" (Obstacle race).

Ze schrijft:

"Er is geen vrouwelijke Leonardo, Titiaan Of Poussin, maar de reden hiervan is niet dat vrouwen baarmoeders hebben, dat zij kinderen kunnen krijgen, dat hun herseninhoud kleiner is, dat ze minder vitaliteit bezitten, dat ze niet sensueel zijn. De eenvoudige reden is dat er geen grote kunstenaar kan voortkomen uit een geschonden ego, met een ondermijnde wil, een verdrongen libido en een energie die in neurotische banen is geleid"

Gelukkig is het in de hedendaagse kunst minder ernstig gesteld. Er zijn zeer goede vrouwelijke kunstenaars. In dit verhaal neem ik u mee in de geschiedenis van de kunst die is voortgebracht door vrouwelijke kunstenaars. Ik kies daarbij voor de recente geschiedenis. We zullen voorbeelden bekijken van kunstenaars vanaf 1750 tot heden. Veel van deze kunstenaars kiezen hun vrouwelijkheid of de positie van de vrouw als onderwerp voor hun kunst. Je zou dan kunnen spreken van emancipatorische kunst of misschien wel van feministische kunst. Er zijn echter ook vrouwelijke kunstenaars waarvan het werk geen verwijzing naar hun geslacht verraad. Deze kunstenaars weten zich op een andere wijze te positioneren in een door mannen gedomineerde kunstwereld. Ik hoop dat u komt luisteren want er zal een gevarieerde reeks kunst aan u getoond worden.

Duurste schilderij van een vrouwelijke kunstenaar dat ooit is verkocht (Jenny Saville)

Dinsdag 19 november: dans (en muziek) in de kunst

Dit verhaal gaat over de wijze waarop de dans kunstenaars heeft geïnspireerd.

Naast het klassiek ballet concentreert het verhaal zich op de vernieuwing van de dans en de muziek in de jaren 10 van de twintigste eeuw. Kunstenaars als Matisse en Picasso zijn daarbij van groot belang, maar ook in de hedendaagse kunst blijkt dans vaak een inspiratiebron.

